

Handläggare: Göran Gahm
Region Innerstad
Ledningen
Tel: 508 280 88
goran.gahm@gfk.stockholm.se

2002-12-13

OBS: Ersätter utlåtande 2002-11-26

Dnr 02-660-3732:1

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Beredskap inför kommande vinter. Skrivelse från borgarrådet Roger Mogert (s)

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande som svar på skrivelsen
2. Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna

Olle Zetterberg

Göran Gahm

SAMMANFATTNING

Mot bakgrund av föregående vinters problem i samband med jul- och nyårshelgerna har en omfattande genomgång skett av beredskap och rutiner hos både stadsdelsnämnderna som beställare och deras entreprenörer, vilket bör leda till en bättre situation för stadens trafikanter om motsvarande väderförhållanden skulle inträffa även denna vinter. Gatu- och fastighetskontoret har sett över parkeringsregler och övervakningsrutiner samt snötipparnas kapacitet för att reducera problemen med snöröjning och snöbortforsling från stadens gator.

Det operativa ansvaret för stadens vinterväghållning åvilar respektive kommunal väghållare, d v s gatu- och fastighetsnämnden för trafiklederna och stadsdelsnämnderna för övrigt vägnät.

Inom ramen för gatu- och fastighetsnämnden samordnings- och uppföljningsansvar för stadsdelsnämndernas tekniska verksamhet

---

\\web01\inetpub\gfk.yourvoice.se\work\2002-12-17\Tjut\20.doc

Bilaga 1: Skrivelse från Roger Mogert (s)
2: Annonsförslag

tillhandahåller gatu- och fastighetskontoret vinterväderprognoser och klagomålsservice gentemot stadsdelsförvaltningarna och deras entreprenörer. I övrigt svarar kontoret för uppföljning av stadens totala insatser inom vinterväghållningen samt mediakontakter för stadens gemensamma information till allmänheten och information till stadens politiska ledning.

Inför framtiden bör en samordning ske av stadens förfrågningsunderlag gällande driftupphandlingar för att bredda entreprenadmarknaden och förenkla anbudsgivning och ekonomisk reglering.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Gatu- och fastighetsnämnden har sedan ett par år ett ansvar för utveckling, samordning, stöd och uppföljning av stadsdelsnämndernas tekniska verksamhet. Efter förra vinterns snökaos under jul- och nyårshelgerna fick gatu- och fastighetskontoret av stadsdirektören ett mer uttalat samordningsansvar framförallt vad gällde uppföljning och mediakontakter samt i samverkan med stadsledningskontoret ansvar för ekonomisk reglering av viten gentemot berörda entreprenörer och bedömning av extraordinära vinterkostnader på stadsdelarna. Kontorets uppdrag har redovisats för nämnden i form av en lägesrapport under januari 2002 och en slutrapport i september 2002.

Inför stundande vinter har gatu- och fastighetsborgarrådet i en skrivelse till nämnden (bilaga 1) begärt en redovisning av stadens beredskap och rutiner för samordning av insatser i händelse av kraftiga snöoväder.

Operativt ansvar

Respektive väghållare är ansvarig för den operativa verksamheten när det gäller vinterväghållningen, d v s gatu- och fastighetsnämnden för stadens trafikleder och stadsdelsnämnderna för det övriga gatunätet och för parkvägarna.

Föregående vinter uppstod vissa frågor kring ansvaret för taksnö, istappar och isbildning från olika fastigheters hängrännor och stuprör. Det är respektive fastighetsägare eller tomträtthavare, som i egenskap av ägare till respektive byggnader, ansvarar för att skador inte inträffar på grund av att snö och is faller ned på allmän plats. Husägaren skall också se till att halkrisk inte uppstår i samband med isbildning föranledd av vattenutströmning från stuprör på stadens gång- och körbanor.

Parkeringsfrågor

Ett stort problem föregående vinter var att en effektiv snöröjning hindrades av felparkerade bilar på många ställen, framför allt på bostadsgator i innerstaden och på trånga villagator i ytterstaden. En ytterligare komplikation för snöröjningen var att någon parkeringsövervakning sedan 1998 inte sker på dag före och på s k ”röd dag” som infaller måndag till fredag. Många bilister uppfattade via uppgifter i media att det var tillåtet att parkera i strid mot gällande bestämmelser för servicedag och servicenatt under hela helgperioden jul - nyår. Inför kommande vinter kommer kontoret att tydliggöra att parkeringsbestämmelserna gäller även under röda dagar. Parkeringsövervakning och erforderlig fordonsflyttning har vad avser nattförbudet centraliserats till en särskild enhet på kontorets parkeringsavdelning för att på så sätt effektivisera verksamheten och lättare kunna styra resurserna till prioriterade områden. Man bör dock vara medveten om att stockholmarnas parkeringsmoral för närvarande är låg och att kontorets resurser för övervakning och fordonsflyttning är begränsade. Dagservice har under året införts på prov i Vasastaden och på delar av Kungsholmen, vilket eventuellt kan komma att innebära ytterligare problem för snöröjningen i samband med större snöfall då förbudstiden minskats till tre timmar i Vasastaden.

Lokala förändringar i beredskap mm

Planering för kommande vinter påbörjades redan under slutskedet av förra vintern. Under året har stadsdelsförvaltningarna fortsatt att diskutera förbättringar med entreprenören inför kommande vinter. Allmänt kan sägas att entreprenörerna har en bättre beredskap i år än förra året.

Entreprenörernas planering

Viss del av entreprenörernas personalstyrka var ny och oerfaren förra året, vilket inte är läget inför kommande vinter.

Fler underentreprenörer har kontrakterats i år än förra året. Maskinparken är utökad i viss omfattning. Fram för allt har rutinerna för plogpådrag effektiviserats och till viss del lagts om. Översyn av rutinerna för entreprenörens egenkontroll har skett.

Beställarnas planering

Stadsdelsförvaltningarna tar vinterplaneringen på största allvar. Man har gått igenom den egna beredskapen med telefonnummer, ledigheter mm. Detaljinformation läggs in på hemsidor och tillhandahålls på medborgarkontoren.

Uppdatering av rutiner har skett för kontroll av entreprenörernas insatser via uppföljningsrapporter och täta telefonkontakter samt utökade inspektioner från beställarnas sida. Det är särskilt viktigt att kontroll sker av att entreprenörerna följer gällande kontraktsvillkor för startkriterier och insatstider i samband med den första snöröjningen för att undvika packning och fastfrysning av oplagad snö.

Snöbortforsling och snötippor

Föregående vinter med mycket stora snömängder och nödvändig snöbortforsling medförde stora resursmässiga och ekonomiska problem, framför allt i innerstaden med dess begränsade gatuutrymme för uppläggning av snö och hårda trafik- och parkeringstryck. Ett ärende om alternativa snötippor redovisades för nämnden 2002-10-01. Inför denna vinter har snötippornas kapacitet i Värtan och Nybroviken förstärkts och möjligheten för grannkommuner och privata fastighetsägare att utnyttja stadens tipp vid Kungsholms torg kommer att förhindras. Snöbortforsling är en mycket dyr och svårbedömd verksamhet för stadsdelsnämnderna. Vissa år genomförs ingen snöbortforsling, medan exempelvis föregående år 600 000 kubikmeter snö transporterades till tipp till en total kostnad om över 20 mnkr.

Nya upphandlingar

Ett par nya driftupphandlingar har genomförts under året och ytterligare några planeras att ske kommande år. I samband med dessa tillämpas de anvisningar och riktlinjer som stadsdirektören utfärdade i samband med föregående års vinterproblem. Ett problem med denna typ av driftupphandlingar är att marknaden är begränsad, antalet anbudgivare är få och prisökningarna har varit stora. Det är därför angeläget att staden utarbetar nya gemensamma mallar för förfrågningsunderlagen, där man bl a överväger alternativ fördelning av ingående arbeten i olika entreprenader, ser över ersättningsformer och vitesklausuler. Genom att staden har till formen likartade och tydliga förfrågningsunderlag borde konkurrensen på marknaden kunna stimuleras och kontrollen av entreprenaderna förenklas. I stadens budgetdokument för 2003 ges enheten för kvalitet och upphandling på stadsledningskontoret en förstärkt operativ roll, varför det borde vara naturligt att stadsledningskontoret tar initiativ till ett arbete enligt ovan.

Gatu- och fastighetsnämndens samordnings- och uppföljningsansvar

Väderprognoser

Gatu- och fastighetskontoret tillhandahåller via avtal med SMHI dagliga vinterväderprognoser och väderdata för alla stadsdelsförvaltningar och deras entreprenörer. I avtalet ingår också möjligheter att mot särskild ersättning köpa tilläggstjänster som exempelvis direktkonsultation dygnet runt.

Klagomålshantering

Gatu- och fastighetsnämnden ansvarar och finansierar den dygnet-runtbemannade driftcentralen, som tar emot, registrerar och vidarebefordrar klagomål på bl a vinterväghållningen i Stockholm. Samtliga stadsdelar kan fortlöpande erhålla bearbetad statistik på inkomna klagomål. Via driftcentralen kan också stadsdelarna och deras entreprenörer framföra

önskemål om bortforsling av felparkerade fordon som hindrar vinterväghållningen.

Information och mediakontakter

Stockholms stad står som avsändare av den med stadsdelarna gemensamma information som går ut senare i vinter, främst annonser. Utgångspunkten är att det är **Stockholms stad** som är ansvarig för vinterväghållningen. I konsekvens med detta hänvisas också klagomål till *driftcentralen, hela stadens klagomur*.

Redan nu ligger det ute information på stadens hemsida om den kommande snöröjningen. Informationen innehåller fakta, vad det kostar att hämta sin bil om den varit felparkerad och bärgats och information om väghållansvarets fördelning mellan stadsdelsnämnder, gatu- och fastighetsnämnden och vägverket. En annons planeras att införas i samtliga lokaltidningar med faktainformation och uppmaning att respektera P-reglerna (se bilaga 2). Publiceringen kommer att ske i samband med större snöfall.

Följande ansvarsfördelning föreslås vad gäller mediakontakter:

Sdf uttalar sig om den egna verksamheten vad gäller resurser, entreprenörer och särskilda förhållanden.

Gfk uttalar sig om stadens samlade information kring t ex totalbudget, resurser, aktuell övergripande lägesinformation och klagomålsstatistik samt detaljfrågor om vinterväghållning av trafiklederna. Gfk svarar också för samlad information och kontakter med roteln och Slk.

Samarbete mellan kontoret och stadsdelsförvaltningarna

En samarbetsgrupp har bildats där några stadsdelsförvaltningar och gatu- och fastighetskontoret planerar för vinterperioden tillsammans när det gäller vissa övergripande frågor och erfarenhetsutbyte gällande information, planering av snöbortforsling, parkeringsproblem, bilflyttningar, beredskap mm. Gruppen kommer även i vinter, liksom förra året, att träffas kontinuerligt för att delge varandra information om insatser och resurser. I gruppen ingår också representanter för SL och räddningstjänsten för att få deras reaktioner på vinterväghållningen. Gruppen beräknas inte få någon operativ roll om vintern blir ”normal”.

Gatu- och fastighetskontorets förslag

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden godkänner detta utlåtande som svar på skrivelsen från gatu- och fastighetsborgarrådet och att det överlämnas till kommunstyrelsen samt stadsdelsnämnderna.

Slut